

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 14C/14/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7508215467
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Adamčíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7508215467.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie sudkyňou JUDr. Ľubicou Adamčíkovou v právnom spore žalobcu: EX CREDIT, a.s. so sídlom Šustekova 49, Bratislava, IČO: 36 572 586 proti žalovaným: 1. D. Š., nar. X.X.XXXX a 2. Y. Š., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. G., L. XXX/XX, obom zast. JUDr. Jurajom Špirkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Floriánska 19, o zaplatenie 1 844,51 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Priznáva žalovaným právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. V pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 14C/14/2009 sa žalobca žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu sumu 55 568,00 Sk, zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne zo sumy 55 568,00 Sk od 14.6.2008 až do úplného uhradenia, úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 55 568,00 Sk od 14.6.2008 až do zaplatenia a uhradiť trovy konania pozostávajúce z uhradeného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v tomto rozsahu povinnosť druhého.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že ako predávajúci uzatvoril so žalovaným v 1.rade ako kupujúci dňa 13.3.2008 v súlade s § 588 Občianskeho zákonníka zmluvu o predaji na splátky č.XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bola chladnička s mrazničkou zn. Whirlpool, práčka zvrchu plnená zn. Whirlpool, televízor zn. OVP 96 cm, domáce kino zn. Philips a mraziaci box zn. Whirlpool v celkovej hodnote 87 984,00 Sk.

3. V zmluve sa žalovaný v 1.rade zaviazal pravidelne uhrádzať splátky podľa splátkového kalendára mesačne po 2 416,00 Sk, pričom prvá splátka bude uhradená 13.4.2008 a posledná 24. splátka dňa 13.3.2010.

4. Žalovaný v 1.rade uhradil pri podpise zmluvy akontáciu vo výške 30 000,00 Sk a potom v súlade so zmluvou a splátkovým kalendárom prvú splátku v celkovej výške 2 416,00 Sk.

5. Žalobca uviedol, že aj napriek viacerým upomienkam žalovaný v 1.rade neuhradil žiadne ďalšie splátky, čím sa stal celý záväzok žalovaného splatný ako dôsledok porušenia splátkového kalendára v zmysle bodu I. písm. d/ osobitných ustanovení Všeobecných obchodných podmienok. Na základe týchto skutočností žalobca žalovanému v 1.rade vypovedal zmluvu v súlade s čl. IV. písm. b/ ods. 3 Všeobecných obchodných podmienok. Výpoveď žalovanému v 1.rade bola zaslaná doporučenou zásielkou do vlastných rúk, avšak zásielka nebola prevzatá. Súčasťou zmluvy o finančnom prenájme bola v súlade s § 546 Občianskeho zákonníka zmluva o ručení, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným

v 2.rade, v zmysle ktorej tento berie na seba povinnosť uspokojiť veriteľa v prípade, že ho neuspokojí dlžník, ktorý bol na to písomne vyzvaný.

6. Žalobca si okrem žalovanej istiny uplatňoval voči žalovaným aj zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy v zmysle bodu I. písm. c/ Všeobecných obchodných podmienok. Zároveň si uplatňoval aj náhradu trov konania.

7. Okresný súd Košice-okolie dňa 8.4.2009 vydal platobný rozkaz pod sp.zn. 14C/14/2009, ktorým zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 1 844,51 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 844,51 eur od 14.6.2008 do 5.12.2008 vo výške 806,97 eur a od 6.12.2008 do zaplatenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1 844,51 eur od 14.6.2008 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia vo výške 548,92 eur. Uvedený platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 13.8.2009.

8. Žalovaní dňa 25.4.2014 podali na tunajší súd návrh na obnovu konania vo veci právoplatného platobného rozkazu sp.zn. 14C/14/2009 zo dňa 8.4. 2009 a toto konanie o povolení obnovy konania bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 7C/157/2014. Žalovaní poukázali na to, že o dôvode obnovy konania sa dozvedeli až dňa 22.4.2014, keď splnomocnili právneho zástupcu na zastupovanie. V tento deň žalovaní vyhľadali právneho zástupcu v súvislosti s prebiehajúcim exekučným konaním, ktoré bolo voči nim vedené na základe platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Košice-okolie pod sp.zn. 14C/14/2009, pričom uviedli, že požičanú sumu 3 krát preplatili a exekútor od nich stále vymáha pohľadávku. Žalovaní o existencii nových rozhodnutí v čase vydania platobného rozkazu nemali vedomosť.

9. Ďalej žalobcovia v návrhu na povolenie obnovy konania poukázali na to, že síce uzavreli zmluvu o predaji na splátky, na základe ktorej tunajší súd vydal platobný rozkaz, avšak v skutočnosti išlo o zmluvu o úvere, pretože veci, ktoré boli obsahom zmluvy na splátky žalovaný nikdy neodovzdal, nikdy ich nevidel a nikdy nebol ich vlastníkom. Žalobca v 1.rade D. Š. ani nemohol uvedené hnuťelné veci predať, nakoľko ani nebol ich vlastníkom. Od žalovaného nikdy nedostal kúpnu cenu a ani splácanie neprebehlo tak, ako je to uvedené v zmluvách. V skutočnosti ostal dlžný žalobca v 1.rade len 30 000,00 Sk z poskytnutej pôžičky a jej navýšenie o 27 984,00 Sk predstavuje 93,28 % ročne, čo je v hrubom nepomere, ako aj v rozpore s dobrými mravmi. Navyše, zmluvná pokuta vo výške 0,25 % denne je neprijateľná zmluvná podmienka predstavujúca ročný úrok vo výške 91,25 % z dlžnej sumy. Spolu teda činí úrok so zmluvnou pokutou 184,53 %.

10. Okresný súd Košice-okolie rozsudkom sp.zn. 7C/157/2014 zo dňa 18.4.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.8.2018, povolil obnovu konania vedeného Okresným súdom Košice-okolie pod sp.zn. 14C/14/2009.

11. Žalobca sa po začatí nového obnoveného konania ku tvrdeniam žalovaných nevyjadril, žiadal, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Preto súd pojednával a rozhodol o žalobe v neprítomnosti žalobcu.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných, dokladmi predloženými v spise 14C/14/2009, ako aj dokladmi predloženými žalovanými a zistil tento skutkový stav:

13. Z výpovede žalovaného v 1.rade zistil, že v tom čase keď došlo k uzavretiu zmluvy potreboval peniaze, a to 30 000,00 Sk, pričom videl reklamu, kde žalobca ponúkal úver vo výške 30 000,00 Sk. Prišiel k žalobcovi na Werferovu ul. 3 v Košiciach, ale bolo mu povedané, že nespĺňa podmienky na poskytnutie úveru, ale ak privedie so sebou ručiteľa, tak mu žalobca poskytne túto sumu. Preto si zavola svojho otca - žalovaného v 2.rade ako ručiteľa. Žalobca dal podpísať dodatok k zmluve žalovanému v 1.rade a spolu s otcom boli overiť podpisy u notára a tak žalobca vyplatil v hotovosti žalovanému v 1.rade sumu 30 000,00 Sk. Žalovaný v 1.rade uhradil prvú splátku vo výške 2 416,00 Sk, tak ako to bolo dohodnuté. Neskôr zo zdravotných dôvodov prišiel o zamestnanie a nevedel sa zamestnať, a preto nevedel ani splácať dohodnuté splátky. Kontaktoval žalobcu a uviedol mu dôvod nesplácania splátok, pričom požiadal o odklad, avšak žalobca mu navrhol, aby si požičal peniaze od kamaráta a naďalej splácal dohodnuté splátky. Poukázal na to, že všetky hnuťelné veci, ktoré sú uvedené v žalobe, patria jeho rodičom, on nie je ich vlastníkom ani nebol a v podstate toto mala byť zábezpeka v prípade, ak by

úver, ktorý mu žalobca poskytol vo výške 30 000,00 Sk, nesplácal. Ďalej žalovaný v 1.rade uviedol, že aj napriek tomu, že prestal splácať dohodnuté splátky, žalobca nič nepodnikal a až následne obdržal zo súdu platobný rozkaz. Uviedol, že nevedel o tom, že je potrebné si prečítať aj poučenie, keďže nikdy v živote na súde nebol, a preto ani nepodal žiadny odpor voči tomuto platobnému rozkazu. Následne prišla exekúcia, otcovi - žalovanému v 2.rade zablokovali účet vo VÚB banke a tak žalovaní spoločne začali splácať túto pôžičku. Exekútor im povedal, že ak uhradia istinu vo výške 1 800,00 eur, nebudú musieť splácať úroky. Žalovaný predložil poštové poukážky preukazujúce, že dňa 25.5.2012 uhradil exekútorovi istinu vo výške 1 844,00 eur. Následne žalovaní sa dohodli s exekútorom, že budú mesačne splácať po 100,00 eur mesačne, čo vlastne bolo príslušenstvo, a teda zmluvná pokuta. Žalovaný predložil ďalšie šekové poukážky, ktorými spoločne s otcom - žalovaným v 2.rade splácali sumu 100,00 eur mesačne exekútorovi JUDr. Husťákovi a neskôr exekútorovi JUDr. Krutému. Žalovaný poukázal na to, že splátkami po 100,00 eur, ktoré platili exekútorovi, celkovo uhradili sumu 2 871,84 eur a taktiež istinu v sumu 1 844,00 eur, to znamená, že spolu uhradili žalobcovi už sumu 4 715,84 eur. Žalovaný v 1.rade poukázal na to, že aj napriek tomu, že v súčasnosti už riadne pracuje, ale vzhľadom na túto exekúciu nemôže mu byť poskytnutý hypotekárny úver.

14. Žalovaný v 2.rade uviedol, že je pravdou čo uviedol žalovaný v 1.rade, ako celá táto transakcia prebehla a doplnil, že pracovníčka žalobcu, ktorá pripravovala zmluvu, robila na nich nátlak s tým, že sú tam aj iní ľudia, ktorí majú záujem o úver, a preto on aj so synom nemal dostatok času sa oboznámiť so zmluvami. Potvrdil, že žalobca nikdy od nich nepožadoval hnutelné veci, ktoré sú uvedené v zmluve, pretože išlo iba o fiktívne napísanú zmluvu o týchto hnutelných veciach, keďže v skutočnosti išlo o pôžičku vo výške 30 000,00 Sk. Potvrdil, že spoločne so žalovaným v 1.rade preplatili žalobcovi vyše 4 700,00 eur. Dodal, že pri tomto konaní prišiel o svoje zdravie.

15. Zo zmluvy o predaji na splátky č.XXXX-XX-XXXX zo dňa 13.3.2008, podpísanej stranami sporu súd zistil, že predmetom predaja na splátky mala byť chladnička s mrazničkou Whirlpool, práčka zvrchu plnená Whirlpool, televízor OVP 96 cm, domáce kino Philips a mraziaci box Whirlpool, pričom cena predaja na splátky mala byť 87 984,00 Sk, záloha na splátky - akontácia bola 30 000,00 Sk a mesačná splátka mala byť 2 416,00 Sk. Pri dobe trvania zmluvy je uvedené 24, počet splátok 24, perióda splátok mesačné, pričom mesačné splátky mali byť poukázané na účet žalobcu vedený v OTP banke Slovensko a.s., pobočka Košice.

16. Vyššie citovaná zmluva obsahovala na druhej strane Všeobecné obchodné podmienky finančného prenájmu/predaja na splátky, ktoré sú písané tak malým písmom, že sa znenie týchto Všeobecných obchodných podmienok nedá prečítať.

17. Z písomného znenia vypovedanie zmluvy súd zistil, že žalobca zaslal žalovaným písomné vypovedanie zmluvy dňa 16.6.2008, v ktorom im uviedol, že hrubo porušili Všeobecné obchodné podmienky finančného prenájmu/predaja na splátky, a preto túto zmluvu žalobca vypovedá v zmysle čl. V. písm. b/ bodu 3 a písm. d/ v 30-dňovej výpovednej dobe počítanej odo dňa splatnosti celého dlhu, kedy nastala splatnosť všetkých aj nesplatených splátok, v celkovej výške 55 568,00 Sk. Zároveň dôrazne žalobca žiadal uhradiť čiastku 55 568,00 Sk najneskôr do 5 pracovných dní od doručenia. Na preukázanie zaslania tohto vypovedania zmluvy predložil súdu doručienky, pričom doručienka od D. Š. sa mu vrátila späť ako neprevzatá a Y. Š. vypovedanie zmluvy prevzal.

18. Ďalej žalobca predložil rozpis splátok v počte 24, z ktorých súd zistil, že na tomto rozpise splátok je uvedený deň splatnosti jednotlivých splátok i výška splátky mesačne po 2 416,00 Sk (80,20 eur), pričom žalobca uviedol, že prvú splátku zaplatil žalovaný dňa 13.4.2008.

19. Súd takto zistený skutkový stav posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

20. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

21. Podľa § 35 ods. 1 cit. zákona, prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

22. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa § 41a ods. 1 cit. zákona, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

25. Podľa § 41a ods. 2 cit. zákona, ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkov, ktorý ho považoval za nezastretý.

26. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne úkony, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa § 52 ods. 3 a 4 cit. zákona, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

29. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

30. Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti.

31. Vykonaným dokazovaním bolo súdu preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 13.3.2008 zmluvu o predaji na splátky, predmetom ktorej malo byť prefinancovanie tovaru zakúpeného žalovaným v 1.rade, a to chladničky s mrazničkou Whirlpool, práčky zvrchu plnenej Whirlpool, televízora OVP 96 cm, domáceho kina Philips a mraziaceho boxu Whirlpool v hodnote 87 984,00 Sk, avšak v konaní bolo preukázané výpoveďami žalovaných, že v skutočnosti išlo o poskytnutie finančnej pôžičky zo strany žalobcu žalovaným vo výške 30 000,00 Sk.

32. Touto zmluvou o predaji na splátky išlo o zastretý právny úkon, pretože v skutočnosti žalobca uzavrel so žalovaným v 1.rade zmluvu o pôžičke v zmysle ust. Občianskeho zákonníka, kde sa strany sporu dohodli na vrátení tejto sumy v lehote 24 mesiacov. Žalovaný v 1.rade mal v zmysle tejto zmluvy platiť pravidelné mesačné splátky po 2 416,00 Sk na splatenie poskytnutého úveru vo výške 57 984,00 Sk, t.j. v súčasnosti 1 924,72 eur. Žalovaný v 1.rade však prevzal od žalobcu len sumu 30 000,00 Sk, t.j. v súčasnosti 995,82 eur a z tejto prevzatej hotovosti vrátil žalobcovi sumu 4 715,84 eur. To znamená, že žalovaní niekoľkonásobne preplatili žalobcovi poskytnutú pôžičku.

33. Zmluvnú pokutu, ktorá bola dohodnutá v zmluve o predaji na splátky súd považoval za neprimeranú vzhľadom na to, že táto mala byť dohodnutá vo výške 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne. Takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka.

34. Z výsluchu žalovaných bolo zrejme, že nemali vôľu odpredať žalobcovi svoje veci a hneď na to ich od neho kúpiť. Takýto postup je nepochybne nelogický a nasvedčuje nekalým praktikám žalobcu. Súd preto nemal dôvod neveriť tvrdeniu žalovaného v 1.rade, že listiny podpísal len preto, aby získal pôžičku v sume 30 000,00 Sk, čo sa mu aj podarilo za spoluúčasti ručiteľa - žalovaného v 2.rade. Je zrejme, že žalobca sa snažil listinnými dokladmi zakryť to, že žalovanému v 1.rade požičal sumu 30 000,00 Sk, avšak vytvoril si zmluvu o predaji na splátky ako základ preto, aby mohol na základe nej požadovať od žalovaného inú sumu vo forme splátok, preto táto zmluva je nepochybne fiktívna, pretože nedošlo pri nej k odovzdaniu predmetu kúpy a bol ňou zastretý iný právny úkon, a to pôžička peňazí. Súd predbežne skúmal platnosť tejto zmluvy a z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o predaji na splátky. Na základe uvedeného súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

35. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. V danom prípade priznal súd žalovaným náhradu trov konania ako úspešným v spore v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.